

هنجاریابی پرسشنامه اخلاق حرفه‌ای مربیان ورزشی

حسین عیدی^{۱*}، کیوان شعبانی مقدم^۲، جهان امیری^۳

استادیار مدیریت ورزشی، دانشگاه رازی

استادیار مدیریت ورزشی، دانشگاه رازی

کارشناسی ارشد مدیریت ورزشی، دانشگاه رازی

تاریخ دریافت: (۹۳/۰۴/۰۱) تاریخ پذیرش: (۹۴/۰۵/۲۵)

Standardization of professional ethics questionnaire of Sporting coaches

Hosain Eydi^{1*}, Keyvan Shabani Moghadam², Jahan Amiri³

Assistant Professor in Sport Management, Razi University

Assistant Professor of Sport Management, Razi University

M.A. in Sport Management, Razi University

Received: (22 June 2014)

Accepted: (16 August 2015)

Abstract

This paper aims to investigate standardization of professional ethics questionnaire of Sporting coaches. Population of the study consists of all national and international coaches of football, wrestling, track and field, martial arts, judo, hockey, volleyball, golf and sports of the disabled in Lorestan province. Target based sampling was used that finally 200 individuals responded designed researcher-made questionnaire. The questionnaire according to survey of literature, semi-structured interview with 15 sport management scholars and according to exploratory method. Confirmatory factor analysis (CFA) also used for construct validity. Result based on exploratory factor analysis showed 38 questions in six factors of philosophy of coaching (5 items), interest in job (8 items) using the collective wisdom (6 items) the rule of law (7 items) respecting the values and social norms (7 items) and human relationships (4 items). Internal consistency of the questionnaire with Cronbach's alpha was 0.763. This questionnaire has good scale to measure professional ethic of sporting coaches. It is suggested that future research use this questionnaire in different samples and fields.

Keywords

Professional Ethic, Sport Coach, Questionnaire

چکیده

هدف پژوهش حاضر هنجاریابی مقیاس اخلاق حرفه‌ای مربیان ورزشی بود. جامعه آماری پژوهش کلیه مربیان ملی و بین‌المللی رشته‌های فوتبال، فوتسال، کشتی، دو و میدانی، رزمی، جودو، هاکی، والیبال، گلف و ورزش جانبازان و معلولان استان لرستان بودند. از روش نمونه‌گیری غیر تصادفی هدفمند استفاده شد که در نهایت ۲۰۰ نفر به پرسشنامه پاسخ دادند. از پرسشنامه محقق ساخته با مطالعه مبانی نظری، مصاحبه نیمه‌هدایت شده با ۱۵ نفر از اساتید مدیریت ورزشی و در یک فرایند اکتشافی تنظیم شد. همچنین، از تحلیل عاملی تأییدی برای رولای سازه استفاده شد. یافته‌ها بر مبنای تحلیل عاملی اکتشافی ۳۸ سوال رادر شش عامل فلسفه مربیگری (۵ گویه)، علاقه‌مندی به کار (۸ گویه)، استفاده از خرد جمعی (۶ گویه)، قانون‌مداری (۷ گویه)، احترام به ارزش‌ها و هنجارهای اجتماعی (۷ گویه) و روابط انسانی (۴ گویه) نشان داد. ثبات درونی پرسشنامه با استفاده از آلفای کرونباخ ۰/۷۶۳ گزارش شد. نتیجه‌گیری می‌شود که پرسشنامه حاضر ابزار مناسبی برای سنجش اخلاق حرفه‌ای مربیان در ورزش می‌باشد. پیشنهاد می‌شود در پژوهش‌های آینده از این ابزار در نمونه‌ها و حوزه‌های دیگر استفاده شود.

واژگان کلیدی

اخلاق حرفه‌ای، مربیان ورزشی، پرسشنامه

مقدمه

اخلاق یکی از مباحث مهمی است که مورد توجه محققان سازمان‌ها و دولت‌های گوناگون گرفته است. آنان با پرداختن به موضوع اخلاق، قصد تشریح آن و ارتقای شاخص‌های عملکردی کارکنان و دستگاه‌های دولتی را دارند. به عبارت دیگر، اهمیت بررسی اخلاق در این است که در صورت درونی نشدن ارزش‌های اخلاقی در یک جامعه و سازمان‌های آن، نه قانون و نه مساعی و تدابیر دولت و دیگر لوازم و ساز و کارها، کارکرد و کارایی نخواهند داشت. اخلاق، یک ضرورت و لازمه یک جامعه سالم است و به علت کمک کارکردها و پی آمدهای مثبت فردی، سازمانی و اجتماعی آن است که همواره توجه پژوهشگران، مربیان و مدیران سازمان‌ها و جوامع را بر انگیزه است تا برای حفظ و ارتقای سطح آن کوشش نمایند (رضایی منش، ۱۳۸۳، ص. ۱). فلاسفه، علم اخلاق را به دو قسمت اخلاق نظری که وظیفه آن مطالعه صفات و اعمال اخلاقی و پاسخ به سؤالات و استدلال در مورد خوبی یا بدی اعمال است و اخلاق عملی که تلاشی عملی است برای رسیدن به وضعیت اخلاقی مطلوب و دستیابی به فضایل اخلاقی، تقسیم کرده‌اند (نعمتی و محسنی، ۱۳۸۹، ص. ۱۶). امروزه بسیاری از کشورها به این بلوغ فکری رسیده‌اند که بی‌اعتنایی به مسائل اخلاقی و فرار از مسئولیت‌ها و تعهدات اجتماعی به از بین رفتن سازمان می‌انجامد، به همین دلیل بسیاری از سازمان‌های موفق، برای تدوین استراتژی اخلاقی احساس نیاز کرده و به این باور رسیده‌اند که باید در سازمان یک فرهنگ مبتنی بر اخلاق رسوخ کند، از این‌رو کوشیده‌اند به پژوهش‌ها درباره اخلاق حرفه‌ای جایگاه ویژه‌ای بدهند. لذا، یکی از عمده‌ترین دغدغه‌های مدیران کارآمد در سطوح مختلف چگونگی ایجاد بسترهای مناسب برای عوامل انسانی شاغل در تمامی حرفه‌هاست تا آنها با حس مسئولیت و تعهد کامل به مسائل جامعه و حرفه خود بپردازند و اصول اخلاقی حاکم بر شغل و حرف، خود را رعایت کنند (صبوری، ۱۳۸۳، ص. ۱). بر این اساس، ضروری است افرادی که در تعلیم و آموزش افراد جامعه نقش دارند، اول وظایف اخلاقی مرتبط با حرفه خود را بشناسند تا مسئولیت‌های شغلی خود را بدون نیاز به هر گونه ناظر خارجی به خوبی انجام دهند، دوم متوجه باشند که در جایگاه شغلی خود وظیفه تربیت اخلاقی افراد را هم به عهده دارند و لذا برای انجام این وظیفه ابتدا خود باید ملتزم به اخلاق عملی باشند (آراسته و جاهد، ۱۳۹۰، ص. ۳۱). به زعم

کادوزیر (۲۰۰۲، ص. ۱) در ابتدا مفهوم اخلاق حرفه‌ای به معنای اخلاق کار و اخلاق مشاغل استفاده می‌شد، اما امروزه در تعریف دقیق اخلاق کار، متعهد شدن انرژی ذهنی و روانی و فیزیکی فرد یا گروه به ایده جمعی است در جهت اخذ قوا و استعداد درونی گروه و فرد برای توسعه هرچه بهتر شغل یا مسئولیت. صبوری (۱۳۸۳، ص. ۱) از اخلاق ورزشی به مثابه ویژگی‌های نیک مردانگی، رقابت منصفانه و جوانمردانه به مفهوم رعایت عدالت و بازی، مشارکت در ورزش بر مبنای اعتقادات دینی و قانونی یاد می‌کند. منظور از اخلاق ورزشی شاخص‌ها و صفات اخلاقی است که قهرمانان در حوزه ورزشی خود از نظر مقررات فنی و اخلاقی به رعایت آن ملزم شده‌اند و عدم رعایت آن‌ها عواقب منفی دارد. از جمله این صفات، حفظ رعایت خود در هنگام رقابت و خشم، ارائه بازی جوانمردانه یا به طور کلی، همان ویژگی‌هایی است که قهرمانان را به یک پهلوان تبدیل می‌کند. از طرف دیگر، ورزش به رغم آن‌که قابلیت آن را داشته که در اکثر مقوله‌های سیاسی، اجتماعی، اقتصادی، فرهنگی و علمی ایفای نقش کند و در جهان کنونی کمتر پدیده‌ای را می‌توان یافت که از چنین ویژگی و قابلیت برخوردار باشد، اما این پدیده جهانی امروزه با چالشی جدی که ارزش‌های فرهنگی و اجتماعی را هدف قرار داده است و به راحتی نمی‌توان از کنار آن گذشت، مواجه است و آن شامل از دست رفتن روح ورزش و اخلاق ورزشی در میان کل جامعه ورزش است که شامل ورزشکاران، مربیان، تماشاگران، داوران، رسانه‌های گروهی و مدیران باشگاه‌ها می‌شود. بوکسیل (۲۰۰۳، ص. ۱) فیلسوف اخلاق معاصر به دلیل پیوند بین ورزش و جامعه و نقش آن در رشد فردی و اجتماعی، ورزش هر جامعه‌ای را منعکس کننده خوبی‌ها و بدی‌های آن جامعه می‌داند. با این تفاوت که ورزش آیینی است که در ضمن تاثیرگذاری می‌تواند از ارزش‌های جامعه نیز تاثیر بپذیرد. از طرف دیگر، در بازی‌های المپیک که نمادی از ورزش است، باید بسیاری از ارزش‌های اجتماعی چون سلامتی، همکاری، نظم، رهایی از فشارهای روانی، از خودگذشتگی، اعتماد به نفس، همبستگی، دوستی و یکرنگی دیده شود، اما محرک‌های مالی، انتظارات عمومی، برد خواهی سیاستمداران باعث شده که ورزشکاران سلامتی خود را نادیده بگیرند و به اصول اخلاقی

روایی نسخه فارسی پرسش‌نامه منش پهلوانی پرداختند. نتایج نشان داد که این مقیاس دارای پنج عامل احترام به روابط اجتماعی، احترام به قوانین و مسئولان، تعهد به ورزشی که به آن پرداخته می‌شود، احترام و توجه به حریف و عدم رویکرد منفی در جهت عملکرد ورزشی بود. ندایی و خلیل علوی (۱۳۹۰، ص. ۲۴) در پژوهشی با عنوان اخلاق در ورزش با رویکرد بازی منصفانه به بررسی تعامل ورزش و اخلاق و مشکلات اخلاقی موجود در ورزش پرداختند. در این پژوهش، اخلاق ورزشی با رویکرد بازی منصفانه با محوریت فضائل، رقابت منصفانه، احترام به قوانین در کل جامعه ورزشی اعم از مربیان، ورزشکاران، داوران، تماشاگران و اهالی رسانه به مثابه ارزش‌های مهم گزارش شد.

محمدی، براری، هنری و شجاعی (۱۳۹۰، ص. ۱۰۹) به بررسی تاثیر اخلاق حرفه‌ای ورزشکاران و مربیان روی اعتماد و تعهد هواداران نسبت به باشگاه (مطالعه موردی باشگاه ورزشی سپاهان اصفهان) پرداختند. نتایج پژوهش آنها نشان داد که اخلاق حرفه‌ای تأثیر مثبت و معناداری بر اعتماد، تعهد و وفاداری هواداران نسبت به باشگاه داشت. والتر، فیلیپ، اسلوتر و اولدهام (۲۰۱۲، ص. ۲۰۷) در پژوهشی در بین ورزشکاران دانش آموز رشته تیمی راگی نشان دادند که رفتار اخلاقی مربیان تأثیر معناداری بر عملکرد دانش آموزان ورزشکار داشت. از طرف دیگر، انتخاب مربیان در رشته‌های مختلف بر مبنای معیارها و شاخص‌هایی قرار دارد که برخی از آنها تعیین‌کننده اخلاق حرفه‌ای آنها نیز می‌باشد. در این رابطه، روحانی، طالب-پور، رضانی نژاد و بنار (۱۳۹۲، ص. ۳۵) در پژوهشی به تحلیل عاملی شاخص‌های ارزیابی عملکرد مربیان حرفه‌ای فوتبال ایران پرداختند و عوامل فنی-آموزشی، رفتاری و تربیتی، مدیریت تیمی و فردی، حفظ و ارتقای تیم و عامل سابقه و تجربه را به ترتیب، مهم‌ترین عوامل برای ارزیابی عملکرد مربیان فوتبال گزارش کردند. منظمی و همکاران (۱۳۹۳، ص. ۱۰۹) با تدوین معیارهای انتخاب مربیان ملی والیبال کشور نشان دادند که ارتباط معناداری بین مدیران، مربیان، نخبگان و ورزشکاران در مورد شاخص‌های فنی، مدیریتی، اجتماعی و شخصیتی مربیان والیبال کشور وجود نداشت. از دیدگاه همه گروه‌ها شاخص‌های مدیریتی، فنی و اجتماعی، مهم‌ترین ویژگی‌های مربیان والیبال کشور بودند. همچنین، نصیری،

پایندی نشان ندهند (الیوت، ۱۹۹۹، ص. ۱). اشنايدر (۱۹۹۱) معتقد است که بسیاری از موارد اخلاقی زمانی پیش می‌آید که ورزشکار می‌خواهد شکلی از خوب بودن را در ورزش نشان دهد، ولی اگر از ورزشکار خواسته شود که فقط عملکرد فنی مناسبی از خود نشان دهد، به جای آن که بخواهد انسان کامل و خوبی باشد، مشکلات اخلاقی شروع می‌شود.

پژوهش‌های مختلفی به بررسی اخلاق حرفه‌ای در حوزه‌های مختلف پرداخته‌اند که در ذیل به آنها پرداخته شده است، اما در حوزه ورزش اقبال اندکی به این بخش شده است و پژوهش‌های اندکی در این حوزه به بررسی اخلاق حرفه‌ای پرداخته است. کلیموا و سمادوا (۲۰۱۳، ص. ۸۳) در پژوهشی که به بررسی نوآوری در تحصیل و اصول اخلاق حرفه‌ای انجام دادند، به این نتایج دست یافتند که به روزرسانی و اصلاح اصول اخلاق حرفه‌ای برای اساتید و دانشجویانی که در آینده صاحب حرفه خواهند شد، نه فقط به عنوان یک دانش و مهارت، بلکه به عنوان یک فعالیت ارتباطی و یک ارزش اجتماعی محسوب می‌شود. انصاری، حسینی، رحمانی و سیفی (۱۳۹۱، ص. ۱۲۲) در پژوهشی با هدف کاربرد اصول اخلاقی بر وفاداری مشتریان بانک به این نتایج رسیدند که اخلاق و رفتار حرفه‌ای باعث می‌شود چارچوب کلی ارزش‌ها در سازمان شکل بگیرد و تیم‌های رسمی سازمان، بر ارزش‌ها و رفتارهای افراد اثر بگذارند. آنها همچنین بیان کردند که اخلاق و رفتار حرفه‌ای، بر اساس اعتقادات و جهان‌بینی حاکم بر هر جامعه شکل می‌گیرد. از این رو، اخلاق و رفتار حرفه‌ای بر همه جنبه‌ها، به ویژه وفاداری مشتریان به استفاده از خدمات سازمان تأثیر می‌گذارد. به همین جهت، یکی از مهم‌ترین وظایف مدیران، شکل دهی و هدایت ارزش‌های اساسی اخلاق و رفتار حرفه‌ای است. از طرف دیگر، بوذرجمهری، منصوریان و هرندي (۲۰۱۲، ص. ۴۴) با ارزیابی اخلاق حرفه‌ای اساتید دانشگاه علوم پزشکی از دیدگاه دانشجویان، ویژگی‌های داشتن شخصیت ممتاز، راعی حرمت کلاس، خودداری از غیبت از همکاران، مهارت در آموزش، احترام به دانشجویان و مشتاق در رشد علمی دانشجویان را مهم‌ترین ابعاد اخلاق حرفه‌ای اساتید محسوب کردند. رزاقی، مهرابی و هنری (۱۳۹۳، ص. ۸۱) به تعیین اعتبار و

1. Eliot
2. Schnider
3. Klimova & Semardova

خبیری، سجادی و کاظم نژاد (۱۳۸۷، ص. ۱۱۹) با تحلیل و مدل‌سازی ارزیابی مربیان تیم‌های ملی هندبال ایران نتیجه گرفتند که ویژگی‌های فردی، پیشینه ورزشی، اخلاقی و شخصیتی به عنوان متغیرهای فردی و ویژگی‌های انسانی، اجتماعی و فنی به عنوان دیگر متغیرهای اثرگذار بر مربیان شناسایی شد. فتاح پور مند، کاشف، سیدعامری (۲۰۱۳، ص. ۵۵) با بررسی تاثیر آموزش‌های اخلاقی بر تصمیم‌گیری اخلاقی مربیان ورزشی نشان دادند که اختلاف معناداری بین گذراندن دوره‌های آموزش اخلاقی و تصمیم‌گیری اخلاقی مربیان وجود داشت. با بررسی پیشینه و نتایج، ضرورت توجه به آموزش‌های اخلاقی برای مربیان ورزشی و تدوین دروسی با عنوان اخلاق کاربردی در ورزش ضروری محسوب شد.

سلیمی، سلطان حسینی، قاسمی و ترکیان (۲۰۱۲) با رتبه بندی موانع توسعه اخلاق حرفه‌ای در رسانه‌های ورزشی نشان دادند که فقدان نظارت بر رسانه‌های ورزشی، نارضایتی کارکنان رسانه‌ها، عدم تحصیلات و تخصص در زمینه شغلی کارکنان و پوشش بسیاری از تخلفات اخلاقی از طریق رسانه‌های ورزشی، مهم‌ترین موانع توسعه اخلاق حرفه‌ای در رسانه‌ها بود.

با توجه به مطالب بیان شده و توجه به این مهم که در سال‌های اخیر ناهنجاری‌های رفتاری، انحراف و کج روی‌های اخلاقی و رفتاری در بین ورزشکاران، مربیان، مدیران ورزشی، داوران و سایر مسئولان امور ورزش شیوع و اتفاق افتاده است، که این مشکلات اخلاقی در رسانه‌ها نیز انعکاس و موجب ناراحتی افکار عمومی شده است. از طرف دیگر، مربیان ورزشی در باشگاه‌ها و تیم‌های ورزشی برای ورزشکاران به مثابه یک مدیر، رهبر، معلم و اسوه اخلاقی محسوب می‌شوند که نوع جهان‌بینی و سبک اخلاقی و رفتاری آن‌ها نه فقط الگوی ورزشکاران بلکه بسیاری از هواداران نیز می‌باشد. بنابراین، با توجه به این وظیفه دشوار مربیان در هدایت ورزشکاران، داشتن اخلاق حرفه‌ای به مثابه سنگ بنای مدیریت برای مربیان ورزشی از اهمیت زیادی برخوردار است که در این راستا، پژوهش حاضر به بررسی مقدماتی شناسایی ابعاد اخلاق حرفه‌ای مربیان ورزشی و تدوین مقیاسی برای سنجش آن پرداخته است. بنابراین، هدف پژوهش ساخت و هنجاریابی پرسشنامه اخلاق حرفه‌ای در مربیان ورزشی می‌باشد.

روش‌شناسی پژوهش

پژوهش حاضر اکتشافی و پیمایشی است و از لحاظ هدف در زمره پژوهش‌های کاربردی قرار دارد. جامعه آماری پژوهش

شامل مربیان دارای مدرک مربیگری ملی یا بین‌المللی ساکن استان لرستان که هدایت تیم‌های استان یا شهرستان را در خرم‌آباد، بروجرد، درود، الیگودرز و کوهدشت برعهده داشتند، بود. از روش نمونه‌گیری هدفمند استفاده شد که در این راستا از میان رشته‌های مختلف ورزشی فوتبال، فوتسال، کشتی، دو و میدانی، رمزی، جودو، هاکی، والیبال، گلف و ورزش جانبازان و معلولان انتخاب شدند که عملکرد بهتر این رشته‌ها نسبت به سایر رشته‌ها در مسابقات کشوری و بین‌المللی به مثابه معیار انتخاب رشته‌ها در پژوهش مورد استفاده قرار گرفت. از مجموع ۲۲۱ پرسشنامه توزیع شده در نهایت ۲۰۰ پرسشنامه صحیح مورد تجزیه و تحلیل نهایی قرار گرفت. به دلیل نبود پرسشنامه مرتبط با موضوع پژوهش از پرسشنامه محقق ساخته استفاده شد. برای این منظور، پژوهشگران ضمن بررسی کتب دانشگاهی و نیز مقالات متعدد علمی و مصاحبه نیمه هدایت شده با برخی از اساتید مدیریت ورزشی، جامعه‌شناسی و علوم اجتماعی، فهرستی از مهم‌ترین متغیرهای مرتبط با موضوع اخلاق حرفه‌ای در ورزش تهیه و پس از استخراج ۸۱ گویه تدوین شد. در بررسی مقدماتی، سوالاتی که همپوشانی داشته حذف و بالاخره ۶۴ گویه نهایی شد. تعداد ۱۵ نفر از متخصصان مدیریت ورزشی در مورد روایی صوری و محتوایی آن اظهار نظر کردند. پس از انجام اصلاحات، پرسشنامه با مقیاس ۵ ارزشی لیکرت (از کاملاً مخالفم = ۱ تا کاملاً موافقم = ۵) طی یک مطالعه راهنما، از نمونه ۲۰ نفری تکمیل و پس از تجزیه و تحلیل آنها، پایایی پرسشنامه با استفاده از ضریب آلفای کرونباخ (۰/۷۶۳) برآورد شد و در نهایت پرسشنامه در دو بخش مشخصات فردی و بخش اصلی سؤالات پرسشنامه (اخلاق حرفه‌ای) بین نمونه‌های تحقیق توزیع شد. برای شناسایی عوامل اخلاق حرفه‌ای و روایی ساختاری ابزار پژوهش از روش تحلیل عاملی اکتشافی با چرخش متعامد استفاده شد و در نهایت ۳۸ گویه در شش عامل فلسفه مربیگری (۵ گویه)، علاقمندی به کار (۸ گویه)، استفاده از خرد جمعی (۶ گویه)، قانون‌مداری (۷ گویه)، احترام به ارزش‌ها و هنجارهای اجتماعی (۷ گویه)، و روابط انسانی (۴ گویه) طبقه بندی و تایید شد. از تحلیل عاملی اکتشافی برای استخراج عامل‌ها و از روش تحلیل عاملی تاییدی برای روایی سازه پرسشنامه با استفاده از نرم‌افزار لیزرل استفاده شد. همچنین، از آمار توصیفی

و استنباطی (ضریب همبستگی پیرسون) نیز استفاده شد.

یافته‌های پژوهش

جدول ۱، اولین مفروضه تحلیل عاملی یعنی شاخص KMO می‌باشد که برای تعیین کفایت نمونه گیری استفاده می‌شود. در مواقعی که شاخص KMO کمتر از رقم ۰/۸۰ باشد، نمی‌توان به یافته‌های حاصل از تحلیل عاملی استناد کرد. به عبارتی دیگر، هنگامی که KMO بین ۰/۸۰ تا ۰/۹۰ باشد، می‌توان گفت KMO معرف حجم نمونه کافی است و داده‌ها می‌تواند مورد نظر برای تحلیل عاملی مناسب هستند. همچنین مقدار کروییت بارتلت نیز در سطح معناداری ۰/۰۰۱ است.

جدول ۱. نتایج آزمون کروییت بارتلت و کیس-می‌رو اولکین

مقدار	پیش فرض	آزمون کروییت بارتلت
۰/۷۱۶	مقدار KMO	
۲۵۰۸/۹۹۸	مقدار مجذور کای	
۸۶۱	درجه آزادی	
۰/۰۰۱	معنی داری	

جدول ۲، پایایی اخلاق حرفه‌ای مربیان ورزش را با استفاده از ضریب آلفای کرونباخ نشان داده است. ضریب آلفای کرونباخ برای خرده مقیاس‌های پرسشنامه بین ۰/۷۳۱ تا ۰/۷۶۰ است. از طرفی، مقیاس کلی اخلاق حرفه‌ای دارای ضریب اعتبار برابر با ۰/۷۶۳ است که نشان دهنده پایایی مناسب آزمون می‌باشد.

جدول ۲. پایایی عوامل اکتشافی

ردیف	عوامل	نمونه	سوالات	آلفای کرونباخ
۱	خرد جمعی	۲۰۰	۶	۰/۷۴۵
۲	قانون مداری	۲۰۰	۷	۰/۷۴۲
۳	فلسفه مربیگری	۲۰۰	۵	۰/۷۶۰
۴	علاقتمندی	۲۰۰	۸	۰/۷۳۱

جدول ۴. مقیاس اخلاق حرفه‌ای مربیان ورزشی

به حرفه احترام به ارزش‌ها و هنجارها	۲۰۰	۷	۰/۷۳۴
روابط انسانی	۲۰۰ <th>۶</th> <th>۰/۷۴۶</th>	۶	۰/۷۴۶
مجموع	۲۰۰ <th>۳۹</th> <th>۰/۷۶۳</th>	۳۹	۰/۷۶۳

جدول ۳، واریانس تبیین شده با مقادیر ویژه را نشان داده است که مجموع مربعات چرخش یافته ۴۰/۷۵ درصد از واریانس اخلاق حرفه‌ای را تبیین کرده است.

جدول ۳. واریانس تبیین شده اخلاق حرفه‌ای

عوامل	مجموع مربعات چرخش یافته	
	مجموع	واریانس
خرد جمعی	۳/۹۱	۹/۳۱
قانون مداری	۳/۳۸	۸/۰۶
فلسفه مربیگری	۲/۷۷	۶/۶۱
علاقتمندی به حرفه	۲/۶۵	۶/۳۲
احترام به ارزش‌ها و هنجارها	۲/۴۲	۵/۷۸
روابط انسانی	۱/۹۵	۴/۶۵

جدول ۴، مقادیر میانگین، انحراف معیار، مقدار تی، بارعاملی یا همبستگی و میزان مجذور همبستگی مقیاس اخلاق حرفه‌ای در ورزش را در شش عامل که به ترتیب خرد جمعی (۱-۶)، قانون مداری (۷-۱۳)، فلسفه مربیگری (۱۴-۱۸)، علاقتمندی به حرفه (۱۹-۲۶)، احترام به ارزش‌ها و هنجارها (۲۷-۳۲) و روابط انسانی (۳۳-۳۸) می‌باشند، نشان می‌دهد.

ردیف	عامل ها	گویه‌ها	میانگین	انحراف استاندارد	بارعاملی
۱		به کار تیمی و مشارکت همه اعضا در تصمیم‌گیری‌ها اعتقاد داشته و آن را در عمل اجرا می‌کنم.	۲/۲۱	۰/۹۶	۰/۷۳
۲		روحیه‌قدردانی از دیگران را در خود تقویت می‌کنم	۱/۹۵	۱/۰۵	۰/۶۶
۳		به همکاران، با نظارت خودم تفویض اختیار می‌کنم.	۲/۳۰	۱/۰۲	۰/۵۷
۴	خرد جمعی	به عنوان مربی، درحرفه خود فردی انتقادپذیر هستم و از انتقادات سازنده استقبال می‌کنم.	۲/۵۱	۱/۰۴	۰/۵۱
۵		به عنوان مربی، در کارم با سایر مربیان و دوستان مشورت می‌کنم.	۲/۳۰	۱۲/۹۸	۰/۴۷
۶		در مدیریت تیم و برنامه‌ریزی، از نظرات سازنده همه افراد استفاده می‌کنم.	۱/۴۹	۰/۷۴	۰/۴۳
۷		قبل از اتمام قرارداد با باشگاه، با تیم دیگری مذاکره نمی‌کنم.	۲/۲۷	۱/۱۲	۰/۶۷۳
۸		مخالف صغر سنی بازیکنان جوان هستم.	۱/۹۴	۰/۹۲	۰/۶۰۲
۹		پس از باخت، برای توجیه عملکرد ضعیف تیم، داور بازی، شرایط استادیوم و غیره را بهانه نمی‌کنم.	۲/۱۶	۱/۰۲	۰/۵۹۹
۱۰	قانون مداری	خود را ملزم به تبعیت از مقررات می‌دانم (مثلا پس از پایان بازی، در صورت باخت هم در جمع خبرنگاران و سالن کنفرانس حاضر خواهم شد).	۲/۰۴	۰/۹۱	۰/۵۶۹
۱۱		زمانی که صدمه رساندن به حریف بتواند به برد تیم کمک کند، به حریف آسیب نمی‌رسانم.	۲/۲۷	۲/۲۲	۰/۵۳۰
۱۲		از ورود به مسائل جنجالی و حاشیه‌ها پرهیز می‌کنم.	۲/۱۲	۱/۰۲	۰/۵۲۶
۱۳		شکست را پلی به دستیابی به موفقیت می‌دانم.	۱/۵۹	۰/۹۷	۰/۴۵۵
۱۴		بین فلسفه زندگی و مربیگری‌ام هماهنگی وجود دارد.	۱/۷۱	۱/۳۷	۰/۷۲۰
۱۵	فلسفه مربیگری	شهرت مربیان بزرگ، به دلیل فلسفه مربیگری آنهاست.	۱/۶۹	۰/۹۰	۰/۵۹۷
۱۶		به عنوان مربی، برای زندگی‌ام فلسفه‌ای دارم.	۲/۳۶	۱/۱۵	۰/۵۸۰
۱۷		تاکید فلسفه مربیگری من بر آموزش و اجرا است تا پیروزی.	۱/۸۶	۱/۱۷	۰/۵۷۴
۱۸		به عنوان مربی، به حرفه‌ام عشق می‌ورزم.	۱/۷۴	۰/۹۸	۰/۳۳۰
۱۹		به عنوان مربی، ارتباط مثبت و سازنده‌ای با رسانه‌ها و خبرنگاران دارم.	۲/۰۳	۱/۱۶	۰/۶۴۵
۲۰		به عنوان مربی، فراتر از وظایف تعیین شده در قرارداد شغلی، به وظایفم عمل می‌کنم.	۱/۹۳	۱/۰۲	۰/۵۹۱
۲۱		شکست باعث ناامیدی من در ماندن و ادامه مسیر شغلی به عنوان مربی نمی‌شود.	۲/۱۵	۱/۲۰	۰/۵۶۸
۲۲	علاقمندی به حرفه	به عنوان مربی، ارتباط خوبی با هواداران و تماشاگران باشگاه دارم.	۲/۱۹	۱/۵۵	۰/۵۴۸
۲۳		به عنوان مربی، صداقت را سرلوحه کارم قرار می‌دهم.	۲/۱۰	۱/۰۲	۰/۵۳۶
۲۴		به عنوان مربی، همیشه در حال یادگیری بوده و به دنبال کسب	۲/۰۷	۱/۰۸	۰/۴۴۵

مدارج بالاتر مربیگری هستیم.				
۰/۴۰۲			به عنوان مربی، قبل از بازیکنان در تمرین حاضر می‌شوم و بعد از تمرین، آخرین نفر محل تمرین را ترک می‌کنم.	۲۵
۰/۳۷۵	۱/۳۷	۲/۱۸	آمادگی جسمانی خود را برای انجام وظایف مربیگری، حفظ می‌کنم.	۲۶
۰/۵۸۹	۱/۱۰	۲/۳۴	به نژاد، لهجه و اعتقادات بازیکنان و دیگران احترام می‌گذارم.	۲۷
۰/۵۶۴	۱/۰۷	۲/۴۲	در محیط کارم گذشت را سرلوحه کارم قرار می‌دهم.	۲۸
۰/۵۳۶	۱/۵۴	۲/۴۶	بین همکاران و بازیکنان تبعیض قائل نمی‌شوم.	۲۹
۰/۴۷۸	۱/۰۸	۲/۲۱	هواداران و تماشاگران، سرمایه‌های بزرگ ورزش محسوب می‌شوند.	۳۰
۰/۴۶۵	۱/۰۹	۲/۲۶	سعی می‌کنم اسرار زندگی خصوصی بازیکنان و همکارانم را پوشیده نگه دارم.	۳۱
۰/۳۷۰	۱/۱۲	۲/۳۴	بازیکنانی که از دوپینگ و مواد نپروا استفاده کنند، در تیم من جایی نخواهند داشت.	۳۲
۰/۷۰۳	۲/۲	۲/۵۰	به عنوان مربی، روابط دوستانه‌ای با همکاران خود دارم.	۳۳
۰/۶۱۰	۱/۲۹	۲/۵۷	به دنبال عیب‌جویی در کار دیگران نیستم.	۳۴
۰/۵۵۹	۱/۲۰	۲/۴۵	از سبک روابط مدار به جای سبک دیکتاتورمانانه استفاده می‌کنم.	۳۵
۰/۵۳۶	۱/۳۶	۲/۳۱	در جشن‌ها و مناسبت‌های خارج از باشگاه، در کنار مدیران و بازیکنان شرکت می‌کنم.	۳۶
۰/۳۳۸	۱/۲۳	۲/۸۵	به بازی جوانمردانه اهمیت ویژه‌ای می‌دهم.	۳۷
۰/۳۳۶	۱/۳۱	۲/۹۲	با مربیان سایر تیم‌ها، ارتباط مثبت و سازنده دارم.	۳۸

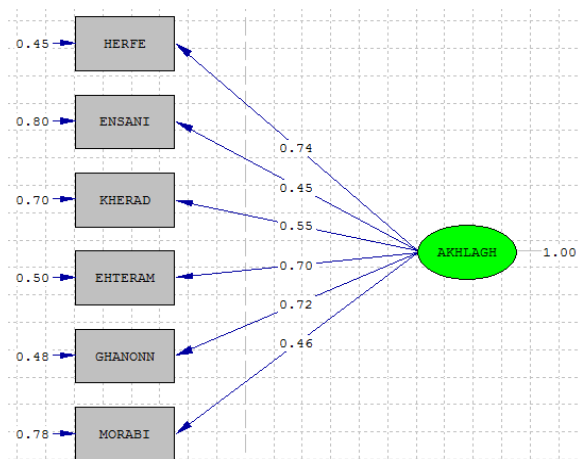
۲/۹۷	۲۵/۷۵	خرد جمعی	۵
۲/۴۹	۲۲/۱۱	فلسفه مربیگری	۶

به منظور تأیید عامل‌های مستخرج از پرسشنامه مربوطه و بررسی روایی سازه، از مدل تحلیل عاملی تأییدی با استفاده از نرم‌افزار لیزرل استفاده شد. با اجرای مدل تأییدی پرسشنامه پژوهش مشخص شد که تمامی عامل‌های مستخرج، دارای روایی بالایی هستند و علاوه بر این باید گزارش کرد که بهترین منعکس‌کننده‌های اخلاق حرفه‌ای مربیان ورزشی، ابعاد علاقه به حرفه، قانون‌مداری و احترام به ارزش‌ها و هنجارها هستند. شکل‌های ۱ و ۲ مقایسه بار عاملی و سطح معناداری تمامی ابعاد اخلاق حرفه‌ای مربیان را نشان داده است.

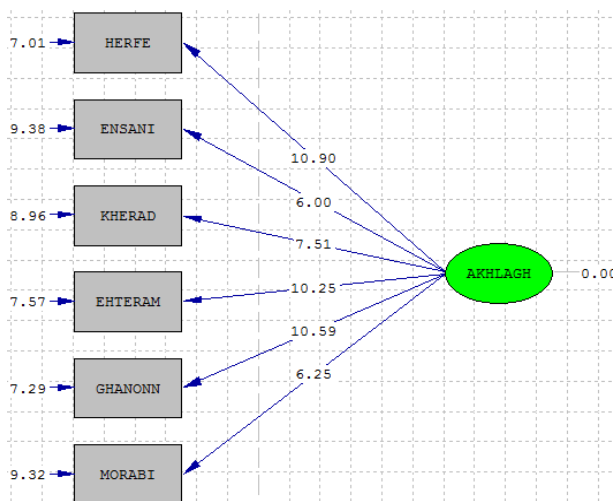
نتایج جدول (۵) به توصیف ابعاد شش گانه مقیاس اخلاق حرفه‌ای و ابعاد آن با تأکید در ورزش پرداخته است که بالاترین میانگین مربوط به عامل علاقمندی به حرفه ($M=34/69$) و پایین‌ترین میانگین مربوط به فلسفه مربیگری ($M=22/11$) می‌باشد.

جدول ۵. ویژگی‌های توصیفی عامل‌های پرسشنامه

ردیف	عوامل	میانگین	انحراف استاندارد
۱	علاقمندی به حرفه	۳۴/۶۹	۳/۲۴
۲	احترام به ارزش‌ها	۳۰/۲۴	۳/۲۳
۳	قانون‌مداری	۲۹/۶۹	۳/۵۸
۴	روابط انسانی	۲۵/۹۴	۲/۵۷



شکل ۱. مدل تأییدی پرسشنامه در حالت بار عاملی یا میزان اثر



شکل ۲. مدل تأییدی پرسشنامه در حالت ارزش تی یا سطح معنی‌داری

تناسب بسیار مناسبی برخوردار هستند و به عبارت دیگر بر اساس این شاخص‌ها باید بیان کرد که پرسشنامه پژوهش روایی بالایی، سازه بالایی، پایایی دارد.

علاوه بر تمامی شاخص‌های برازش مدل و ضرایب اثر و تعیین هر یک از منعکس‌کننده‌های اخلاق حرفه‌ای مربیان ورزشی در جدول (۶) به طور کامل نشان داده شده است. طبق این جدول به روشنی مشخص شده است که شاخص‌های مدل تأییدی از

جدول ۶. شاخص‌ها و ضرایب برازش مدل تأییدی پرسشنامه اخلاق حرفه‌ای مربیان ورزشی

متغیرها	r	t	R2
علاقه‌مندی به حرفه	۰/۷۴	۱۰/۹۰	۰/۵۵
احترام به ارزش‌ها و هنجارها	۰/۷۰	۱۰/۲۵	۰/۵۰
قانون‌مداری	۰/۷۲	۱۰/۵۹	۰/۵۲
خرد جمعی	۰/۵۵	۷/۵۱	۰/۳۰
فلسفه مربیگری	۰/۵۶	۶/۲۵	۰/۲۲

روابط انسانی	۰/۴۵	۶/۰۰	۰/۲۰
$\lambda 2/df= 1.66 \quad \lambda 2= 14.96; df= 9; RMSEA= 0.058; GFI= .98; CFI= .99; NFI= .96;$			

بحث و نتیجه گیری

هدف پژوهش حاضر بررسی تحلیل عاملی اکتشافی پرسشنامه اخلاق حرفه ای در مربیان فوتبال بود. نتیجه این پژوهش نشان داد این پرسشنامه دارای پایایی قابل قبولی است، به طوری که کمترین ضریب پایایی مربوط به خرده مقیاس علاقمندی به حرفه (۰/۷۳۱) و بیشترین ضریب پایایی مربوط به فلسفه مربیگری (۰/۷۶۰) بود. در این پژوهش، بعد از طراحی سؤالات از دیدگاه اساتید تربیت بدنی و مدیریت تحلیل عاملی اکتشافی و تاییدی انجام شد و در نهایت ۳۸ سوال در شش عامل در شش شش عامل که به ترتیب خرد جمعی (۱-۶)، قانون مداری (۷-۱۳)، فلسفه مربیگری (۱۴-۱۸)، علاقمندی به حرفه (۱۹-۲۶)، احترام به ارزش ها و هنجارها (۲۷-۳۲) و روابط انسانی (۳۳-۳۸) طبقه بندی و تایید شدند. همچنین، تحلیل عاملی تاییدی نشان داد که پرسشنامه از روایی سازه مناسبی برخوردار بود.

یافته اول حاکی از آن بود که عامل اول، "خرد جمعی" نامگذاری شد که بر همفکری افراد و تقویت روحیه مشارکت بین افراد و گروه‌ها تأکید دارد. گویه های ۱ تا ۶ پرسشنامه به سنجش این عامل پرداختند. سوالاتی از قبیل اعتقاد به کار تیمی، روحیه قدردانی، تقویض اختیار، مشورت و استفاده از نظرات سازنده دیگران، سوالات این بعد را تشکیل دادند. از لحاظ اولویت بندی بر مبنای میانگین عامل ۶ها، این عامل در اولویت پنجم از دیدگاه پاسخ دهندگان قرار گرفت. این یافته با نتایج نصیری، خبیری، سجادی و کاظم نژاد (۱۳۸۷) که ویژگی‌های انسانی و اجتماعی را به عنوان متغیرهای اثرگذار بر عملکرد مربیان شناسایی کردند، همسو است. در این رابطه باید عنوان کرد که خرد جمعی به معنای عام جریانی است که در همه اعصار برای همه افراد، مطرح بوده، اما در عصر ما با دامنه وسیع تری مطرح است، زیرا تکنولوژی جدید، انسان را با دشواری‌ها و بن بست های متعددی رو به رو نموده است. پیشرفت علم و تکنولوژی، اکتشافات و اختراعات و نظریه پردازی در زمینه های مختلف، محصول هم اندیشی و تعامل و بهره گیری از ایده ها و تجربه های دیگران است. اگر بنا بود هر فردی فقط به خود متکی باشد و هیچ گاه از نظرات، پیشنهادهای و تجارب دیگران بهره نگیرد، بشر در مراحل اولیه و

سطح بسیار ساده و ابتدایی به سر می برد. مشورت پذیری برای مربیان ورزشی بسیار مهم است، چرا که هر مربی از زاویه نگاه خود می تواند به مسائل فنی و آموزشی نگاه کرده و سرمربی در نهایت می تواند بهترین راهکار را با جمع بندی کلی نظرات انتخاب کند.

عامل دوم، "قانون مداری" بود که مقصود از قانون مداری حفظ و اجرای قوانین به طور عادلانه در جامعه و رعایت حقوق همه افراد می باشد. گویه های ۷ تا ۱۳ پرسشنامه به سنجش این عامل پرداختند. سوالاتی مانند پایبندی به قرارداد، عدم بهانه جویی، تبعیت از قانون، پرهیز از مسایل حاشیه ای و پذیرش شکست از سوالات این بعد است. به لحاظ اولویت بندی بر مبنای میانگین عامل ۶ها، این عامل در اولویت سوم از دیدگاه پاسخ دهندگان قرار گرفت. این یافته با نتایج ندایی و خلیل علوی (۱۳۹۰) که قانون مداری را از ویژگی‌های مهم اخلاقی مربیان گزارش کرده بود و والتر و همکاران (۲۰۱۲) که رفتار قانونمند و اخلاقی مربیان را مرتبط با بهبود عملکرد ورزشی ورزشکاران بیان کرد، همسو است. در این رابطه باید بیان کرد که ورزش به خاطر کاربردهای بسیاری که دارد، افراد را تحت تأثیر جذابیت‌های خود قرار می‌دهد و باعث فراموشی اصل کار می‌شود، یسرفت و توسعه نیازمند الگو است و الگو نیازمند نظم است و هر نظمی نیز مبتنی بر قانون مرتبط است. هر چه قوانین مرتبط بیشتر رعایت گردد، به همان میزان الگوی پیشرفت منظم تر عمل می کند و در نتیجه پیشرفت و توسعه عمیق تر می‌گردد. اصل قانون مداری باعث شفافیت است که در آن همه سیاست گذاری ها، فعالیت ها، برنامه ها، بودجه ها و درآمدها، قانون گذاری ها و قضاوت ها بر همگان آشکار و روشن است. اگر سند چشم اندازی تدوین و به شکل قانون ابلاغ شود تحت هر شرایطی حتی اگر عموم مردم در ظاهر ناراضی باشند بدان عمل می شود و هرگز چنین نیست که با تغییر تیم ها و کارگزاران سیاسی قانون نقض گردد یا نادیده گرفته شود. جوامع ایرانی نیز در مقایسه با بسیاری از کشورهای آسیایی و آفریقای از شاخص قانون مداری مطلوب تری در سطح ساختارها برخوردار است، ولی شاخص های فرهنگی جامعه بیانگر این واقعیت است که ایران هنوز در فرهنگ عرف مدار است و یا حداکثر در دوره انتقال از عرف مداری به قانون

مداری ارزیابی می‌شود.

عامل سوم، "فلسفه مربیگری" بود که به داشتن اعتقاد به یک سلسله باورهای فلسفی درباره شغل مربیگری است تاکید دارد. گویه‌های ۱۴ تا ۱۸ پرسشنامه به سنجش این عامل پرداختند. سوالاتی مانند، هماهنگی بین فلسفه زندگی و مربیگری، تاکید فلسفه مربیگری بر آموزش و اجرا و عشق ورزیدن به حرفه از سوالات این بعد است. به لحاظ اولویت بندی بر مبنای میانگین عامل‌ها، این عامل در اولویت ششم از دیدگاه پاسخ دهندگان قرار گرفت. نتایج این یافته با پژوهش انصاری و همکارانش (۱۳۹۱) که اعتقاد دارند اخلاق و رفتار حرفه‌ای، براساس اعتقادات و جهان بینی حاکم بر هر جامعه شکل می‌گیرد، همسو است. بنابراین، فلسفه از یک سری اصول و عقاید تشکیل شده که به افراد یاری می‌نماید تا با موقعیت‌های بی شماری که در زندگی با آن مواجه می‌گردند مقابله کرده و موفق شوند. هر مربی باید فلسفه مخصوص به خود داشته باشد چرا که در شرایطی متفاوت از دیگران مربی‌گری نماید. هنگامیکه یک مربی مشغول مربیگری خویش می‌باشد فلسفه او بیشتر از دانش و آگاهی‌اش از یک رشته ورزشی به او کمک می‌نماید و تردید و دودلی او رانسبت به شکل بندی قوانین تمرین، سبک بازی، انضباط تیمی، رقابت، اهداف کوتاه مدت و بلند مدت و غیره را از بین می‌برد. اگر چه در پژوهش حاضر فلسفه مربیگری از کمترین اولویت برخوردار بود، اما چالش این یافته شاید به وضعیت جاری بردگرایی در ورزش و فراموشی اصول و فلسفه مربیگری شده است که چالش جدی ورزش معاصر و تمرکز مربیان بر فلسفه بردگرایی به دلیل فشارهای زیاد از جانب رسانه‌ها، مدیران ورزشی و هواداران و غیر می‌باشد.

عامل چهارم، "علاقه‌مندی به حرفه" بود که بر جنبه‌های مختلف میزان رغبت و انگیزه برای پیشرفت کار، تاکید داشت. گویه‌های ۱۹ تا ۲۶ پرسشنامه به سنجش این عامل پرداختند. سوالاتی مانند، ارتباط مثبت و سازنده مربی با رسانه‌ها و خبرنگاران، انجام وظایف محوله، حضور به موقع سر کار و تمرین و سرلوحه قرار دادن صداقت در تمام امور، از سوالات این بعد است. به لحاظ اولویت بندی بر مبنای میانگین عامل‌ها، این عامل در اولویت اول از دیدگاه پاسخ دهندگان قرار گرفت. این یافته با پژوهش کلیما و سمادوا (۲۰۱۳) که نشان دادند به روزرسانی و اصلاح اصول اخلاق حرفه‌ای نه فقط به عنوان یک دانش و مهارت، بلکه به عنوان یک فعالیت ارتباطی و یک ارزش اجتماعی محسوب می‌شود. در تحلیل

این بخش باید بیان کرد که در جمع مربیان همه نوع مربی یافت می‌شود و به درستی نمی‌توان ادعا کرد که تمام آن‌ها از شرایط یک مربی خوب برخوردارند در میان آن‌ها مربیانی هستند که با تمام وجود به کار و حرفه خود علاقه مند بوده و حضور آن‌ها در این جمع تنها به خاطر دوست داشتن آن و به خاطر خدمت و پرورش بازیکنان است. آنان شرایط لازم را قبلاً کسب کرده یا با جدیت تمام در راه تحصیل آنند. مربیانی که از راه پژوهش، مطالعه و مشارکت در فعالیت‌های تخصصی پیوسته به دنبال بهبود و پیشرفت شغلی خود می‌باشند. ایجاد اشتیاق در درون، خود نیز یکی از ویژگی‌های بارز رفتاری است که مربی را زنده، فعال و پرثمر نگه می‌دارد. از طرف دیگر مربیانی نیز هستند که واجد شرایط این شغل نبوده و به حرفه خود به مثابه شغل دوم می‌نگرند و بدون در نظر گرفتن مسؤلیت‌های مهمی که در این حرفه متوجه آن‌ها است، به این امر خطیر روی آورده‌اند.

عامل پنجم، "احترام به ارزش‌ها و هنجارها" بود که تمرکز و تاکید بر ارج نهادن به ارزش‌ها و هنجارهای اجتماعی دارد. گویه‌های ۲۷ تا ۳۲ پرسشنامه به سنجش این عامل پرداختند. سوالاتی مانند، احترام به نژاد، لهجه و اعتقادات بازیکنان و دیگران، گذشت، تبعیض قائل نشدن بین همکاران و بازیکنان، حفظ اسرار زندگی خصوصی بازیکنان و عدم استفاده از دوپینگ و مواد نیروزا را از سوالات این بعد است. به لحاظ اولویت بندی بر مبنای میانگین عامل‌ها، این عامل در اولویت دوم از دیدگاه پاسخ دهندگان قرار گرفت. این یافته با نتایج بلانکو کلیما و سمادوا (۲۰۱۳)، ندایی و خلیل علوی (۱۳۹۰) و بوذرجمهری، منصوریان، هرنندی (۲۰۱۲) که هر کدام به نوعی به جایگاه تأثیرگذاری احترام به ارزش‌ها و هنجارهای اجتماعی به عنوان یکی از مولفه‌های بارز اخلاق حرفه‌ای تاکید کرده‌اند، همسو بود. در هر جامعه‌ای رفتارهای انسانی مبتنی بر هنجارها و ارزش‌هاست. در حقیقت هنجارها و ارزش‌ها در تنظیم روابط اجتماعی تأثیر به‌سزایی دارند و عدم رعایت آن‌ها توسط افراد، حالتی مخرب دارد چرا که نظم اجتماعی را به مخاطره می‌اندازند. بنابراین می‌توان گفت هنجار و ارزش که از مفاهیم اساسی جامعه‌شناسی هستند در تنظیم زندگی اجتماعی ورزشی و ایجاد نظم اجتماعی تأثیر به‌سزایی دارند. توهین به ارزش‌ها و هنجارهای هر جامعه موجب ناراحتی و واکنش افراد گروه می‌شود. بنابراین احترام به هنجارها و ارزش‌ها از جانب مربیان ورزشی دلیل بسیار موجه برای حرفه‌ای بودن رفتار مربیان ورزش می‌باشد.

همچنین، نتایج جدول ۶ نشان داد که علاوه بر تمامی شاخص‌های برازش مدل و ضرایب اثر و تعیین هر یک از منعکس‌کننده‌های اخلاق حرفه‌ای مربیان ورزشی مشخص شد که پرسشنامه پژوهش روایی سازه مطلوبی برخوردار می‌باشد.

در جمع بندی پایانی باید عنوان نمود که سازه مقدماتی اخلاق حرفه‌ای مربیان نشان دهنده دسته بندی مناسبی از اخلاق حرفه‌ای در ورزش است. این سازه هر چند ممکن است همه جوانب اخلاق حرفه‌ای در ورزش را شناسایی نکرده باشد، ولی به توسعه مفهوم اخلاق حرفه‌ای در مربیان به ویژه برای مربیان رشته‌های ورزشی پرداخته است. امروزه بسیاری از سازمان‌های ورزشی به این بلوغ فکری رسیده‌اند که بی‌اعتنایی به مسائل اخلاقی و فرار از مسئولیت‌ها و تعهدات اجتماعی منجر به شکست سازمان می‌انجامد به همین دلیل بسیاری از سازمان‌های ورزشی موفق، برای تدوین استراتژی اخلاقی احساس نیاز کرده و به این باور رسیده‌اند که باید در سازمان یک فرهنگ مبتنی بر اخلاق حرفه‌ای وجود داشته باشد، از طرفی دیگر فقدان پژوهشات کافی در زمینه مسائل اخلاق حرفه‌ای در زمینه ورزش لزوم بررسی این سازه را در حوزه ورزش به ویژه مربیان ضروری دانست. پیشنهاد می‌شود پژوهشگران مدیریت ورزشی به آزمون این پرسشنامه با استفاده از آن در رشته‌های مختلف تیمی و انفرادی و در نمونه‌ها و گروه‌های دیگر بپردازند.

عامل ششم، "روابط انسانی" بود که به برقراری ارتباط انسانی از طریق پذیرفتن وجود، شخصیت و ویژگی‌های افراد و همه تفاوت‌هایی که احتمالاً دارند، تاکید داشت. گویه‌های ۳۸ تا ۳۸ پرسشنامه به سنجش این عامل پرداختند. سوالاتی مانند، روابط دوستانه با همکاران، عدم عیب جویی در کاردیگران، استفاده از سبک روابط مدار به جای سبک دیکتاتورمانانه، بازی جوانمردانه و ارتباط سازنده با دیگران، از سوالات این بعد بودند. به لحاظ اولویت بندی بر مبنای میانگین عامل‌ها، این عامل در اولویت چهارم از دیدگاه پاسخ دهندگان قرار گرفت. این یافته با نتایج روحانی و همکاران (۱۳۹۲) نصیری و همکاران (۱۳۸۷)، منظمی و همکاران (۱۳۹۳) که ویژگی‌های انسانی و اجتماعی را از عوامل مهم ارزیابی مربیان گزارش کردند، همسو است. در تحلیل این یافته باید بیان کرد در زمینه مناسبات انسانی برای مربیان، شاید بتوان گفت که برقراری روابط انسانی مطلوب میان افراد، یکی از مهم‌ترین عواملی است که مربیان را برای حصول به اهداف و مقاصدشان یاری می‌دهد. بر این اساس، همه مربیان برای رسیدن به مقاصدشان به داشتن توانایی برقراری ارتباط با سایر انسان‌ها نیاز دارند که این توانایی را در مدیریت، اصطلاحاً مدیریت روابط انسانی می‌نامند، ایجاد روابط انسانی برای هر مربی به ظرافت‌ها و شیوه‌های خاصی نیاز دارد که علاوه بر دانش، هنر، مهارت‌های ویژه‌ای در شرایط زمانی و مکانی خاص می‌طلبد.

یافته دیگر پژوهش مطابق نتایج شکل ۱ و ۲، در مورد روایی سازه پرسشنامه نشان داد که تمامی عامل‌های استخراج شده، دارای روایی مناسبی بودند که عامل‌های علاقه به حرفه، قانون‌مداری و احترام به ارزش‌ها و هنجارها بیشترین انعکاس دهنده اخلاق حرفه‌ای مربیان ورزشی بودند.

منابع

- رزاقی، محمد ابراهیم، مهرابی، قاسم، هنری، حبیب (۱۳۹۳).
- تعیین اعتبار و روایی نسخه فارسی پرسش‌نامه منش ورزشی، مجله مطالعات روان‌شناسی ورزشی، شماره ۹، صص ۹۲-۸۱.
- رضایی منش، بهروز (۱۳۸۳) بررسی زیر ساخت اخلاقی در بخش خدمات عمومی ایران، رساله دکتری، دانشگاه علامه طباطبایی، تهران.
- روحانی، هادی، طالب پور، مهدی، رضانی نژاد، رحیم، بنار، نوشین (۱۳۹۲). تحلیل عاملی شاخ‌های ارزیابی عملکرد مربیان حرفه‌ای فوتبال ایران پژوهش‌های کاربردی در مدیریت ورزشی، شماره ۲، (۵)، صص ۴۸-۳۵.
- آراسته حسین، جاهد حمید (۱۳۹۰). رعایت اخلاق در دانشگاه‌ها و مراکزآموزش عالی: گزینه‌ای برای بهبود رفتارها. فصلنامه نشاط علم: سال اول شماره (۲) : صص ۳۱-۴۰.
- انصاری، منوچهر؛ حسینی، احد؛ رحمانی یوشانلوئی، حسین؛ سیفی، سارا (۱۳۹۱). تأثیر رعایت اصول اخلاق حرفه‌ای کارکنان بر وفاداری مشتریان بانک‌ها. فصلنامه اخلاق در علوم و فناوری، سال هفتم، شماره ۳، صص ۱۲۲-۱۳۰.

- Eliot. H (1999). Ethics Symposium, Medical Ethics, Australian Olympic Commite, Sydney, Australia.
- Fattahpour Marandi, M., Kashef, M., Sydamry, M (2013). Effect of Ethical Training on Sport Coaches' Ethical Decision Making, Journal of Moral Cognition, 14, 55-64. In Persian.
- Klimova, B, F. Semradova, I (2013). Innovation in Tertiary Education and Professional Codes of Ethics. Procedia - Social and Behavioral Sciences, 2, 83 - 161.
- Salimi, M., Soltan Hosseini, M., Ghasemi, H., Turkian, S. (2012). Ranking Of Barriers to Developing Professional Ethics Media Sports, Quarterly Journal of Communication Research, 18, 9-29.
- Schnider, A, (1999). Ethics in Sport, " 5th IOC World Congree on Sport Science with the Annual Conference of Science and Medicince in Sport", Ethics Symposium, University Of Western Ontori, Canada.
- Walter, S. Philip, J. Schluter, A. Oldham, R (2012). The Sideline Behavior of Coaches at Children's Team Sports Games. Psychology of Sport and Exercise 13, 208-217.
- صبوری، حسین (۱۳۸۳). اخلاق در ورزش. تهران، انتشارات صبوری.
- محمدی، رزگار، براری، مجتبی؛ هنری، حبیب؛ شجاعی، سهیلا (۱۳۹۰). بررسی تاثیر اخلاق حرفه ای ورزشکاران و مربیان روی اعتماد و تعهد هواداران نسبت به باشگاه (مطالعه موردی باشگاه ورزشی سپاهان). ششمین همایش دانشجویان تربیت بدنی و علوم ورزشی ایران. ۲۴ و ۲۵ آذر - تهران.
- منظمی، امیرحسین، سوخته زاری، سعید، حدادی، فرح، رستمی نژاد، مظهر، گودرزی، محمود، حافظ اشرفی، اصغر (۱۳۹۳). تدوین معیارهای انتخاب مربیان ملی والیبال کشور، پژوهش های کاربردی در مدیریت ورزشی، شماره ۲، (۲)، صص ۱۱۸-۱۰۹.
- ندایی، طاهره، علوی، خلیل (۱۳۹۰). اخلاق در ورزش با رویکرد بازی های منصفانه، فصلنامه علمی - پژوهشی دانشگاه قم، سال ۱۰، شماره ۲، صص ۳۰-۲۴.
- نصیری، علی، خبیری، محمد، سجادی، سید نصرالله، کاظم نژاد، انوشیروان (۱۳۸۷). ارزیابی و مدل سازی معیارهای انتخاب مربیان تیم ملی هندبال، مجله مدیریت ورزشی، شماره ۱، صص ۱۴۰-۱۱۹.
- نعمتی، محمد، محسنی هاشم (۱۳۸۹). اخلاق در آموزش عالی: مولفه ها، الزامات و راهبردها. تهران: نشر پژوهشکده تحقیقات استراتژیک، سال پنجم، شماره ۲۶، صص ۲۸-۱۶.

REFERENCES

- Bouzarjomehr, F., Mansourian, M., Harandi, Y. (2012). Assessment of Professional Ethics of Medical Sciences Faculty Members from Viewpoint of Yazd University Students, Journal of Medical Education Development Center, 8, 44-52.
- Boxill, J (2003). The Ethics of Competition", Jon Boxill "Sport Ethics", Publisher: Black well, First Edition.
- Cadozier, V (2002). The Moral Profession: A Study of Moral Development and Professional Ethics, Retrieved From Proquest. Com